

Neveléstudományi Doktori Iskola, Iskolapedagógia alprogram

Doktori (PhD) értekezés

TÉZISFÜZET

**Felsőfokú rendészeti képzésben részt vevő hallgatók
pályán maradásának és lemorzsolódásának kérdései**

Mácsár Gábor

TÉMAVEZETŐK

Témavezető: Prof. Dr. Bognár József, egyetemi tanár

Társ-témavezető: Prof. Dr. Szakály Zsolt, egyetemi tanár

Eger. 2023

Tartalom

BEVEZETÉS	1
SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS	2
ANYAG ÉS MÓDSZER	4
EREDMÉNYEK	6
MEGBESZÉLÉS	9
KÖVETKEZTETÉSEK	10
A SZERZŐ TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEI	14

BEVEZETÉS

A rendészeti hierarchiai rendszer alapján működő egységek szervezett feladatellátása és összehangolt működtetése összetett feladat. Ehhez szükség van egy magas szinten képzett vezetői "tiszt" állomány felkészítésére, vagyis rendészeti értelmiségre.

Európában országonként különböző elvek mentén folyik a vezetők kiválasztása és képzése, amely hasonlóságot mutat a hazai gyakorlattal. Magyarországon a felsőfokú tisztképzés 50 éves múltra tekint vissza. A Rendőrtiszt Főiskola 1971-ben kezdte meg működését. Napjainkban, (2012-óta) a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar (rövidítve: NKE RTK) végzi a rendészeti elit képzését.

A képzésben résztvevők komoly kiválasztási folyamaton mentek keresztül. Azzal a problémával szembesült az egyetem vezetése, hogy a gondos kiválasztási folyamat ellenére jelentős számú hallgató hullik ki a rendszerből. A kiválasztási követelményrendszer felépítését tekintve logikus és kipróbált eljárás. A felvételiző hallgatók, orvosi, pszichológiai és fizikai pályaalakmassági vizsgálaton mennek keresztül, majd részt vesznek egy motivációs elbeszélgetésen és egy megbízhatósági vizsgálaton, amely a büntetlen előéletet és a megfelelő környezeti háttérrel szavatolja (környezettanulmány).

A képzési szakasz, amely jelenleg négy év, az első szemesztert megelőzően egy intenzív, öthetes alapkiképzéssel indul. Ennek részei: az alakíasság

elsajátítása, alakzatban való közlekedés, fegyelem betartása, öltözködési normák elsajátítása, alá- fölérendeltségi viszony elfogadása és elfogadtatása, feszes napirend betartása, csapatban való mozgás és tevékenykedés. Ezt nevezhetjük rendészeti pályaszocializációs szakasznak is (Finszter, 2014). A lemorzsolódást problémakörének rendszerét kívánjuk feltárni a disszertációban.

SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

Lemorzsolódási kutatások története már az 1900-as évek előtt elindult, ugyanakkor az első elméletalkotások csak az XIX. század második felében jegyezték le. Az alábbi táblázat a történeti áttekintést szemlélteti. A lemorzsolódás előtörténete 1900-as évekig, A kutatások korai szakasza 1900-1950, A felsőoktatási expanzióra történő reagálás 1950-es évek, A lemorzsolódás megelőzését tárgyaló művek 1960-as évek, Elméletalkotási szakasz 1970-es évek, A beiskolázás menedzselése 1980-as évek, A lemorzsolódási horizont kiszélesedése 1990-es évek. A mai és jövőbeli trendek 20. század elejére tehető *Szöllösi (2019)*. A hallgatói kimaradás problémaköre következményként felkeltette az érdeklődését a kutatóknak.

A nemzetközi szakirodalom rendszerezése röviden

Kutató	Időpont	Modell és vizsgálata
<i>Spady</i>	1965-, 1970/71	Egyetemről való kimaradás folyamatmodell Szociológiai (3 tényező) Kontextuális, Szociális, Oktatási.
<i>Tinto</i>	1975, 1987	Intézmény elhagyási modell motiváció és a célok, oktatási és szociális faktorokat
<i>Pascarella és Terenzini</i>	1980	Hallgatói és oktatói informális kapcsolatának modell, kapcsolatok által csökken a lemorzsolódás
<i>Bean</i>	1982	Hallgatói kilépési modell, Szervezetpszichológiai & Szervezetpszichológia 4 tényező csoport; 1. oktatási változók, 2. pszichológiai tényezők, 3. háttér tényezők, 4. Környezeti tényezők

<i>Bean és Metzner</i>	1985	Nem hagyományos hallgatói lemorzsolódási modell korábbiakra alapoz, családi és egyéb kötelezettségek
<i>Thomas</i>	2002	Integráció területeit bővítő modell 5 szféra hatása a hallgatók beágyazódására, oktatási-, szociális-, gazdasági-, támogatási- és demokratikus.
<i>Kerby</i>	2015	Prediktív modell döntés a kimaradásról társadalmi és közéleti hatásokat, kiegészíti az egyéni családi hatásrendszerrel, illetve intézményi tény.

A lemorzsolódás kutatásának hazai aspektusai a közelmúltból

Az általunk vizsgált kulcsterületek közül a motiváció és célok összefüggésében (Dunai, 2013; Józsa, 2018; Kovács, 2019; Lukács & Sebő, 2015; Magasvári & Szabó, 2019; Miskolczi et al., 2018; Mogyoródi, 2016; Németh, 2018; Pusztai et al., 2019; Nagy, 2021; Fehérvári et al., 2021) kutattak. A pontos tájékoztatás és pályára irányítás, „pályaorientáció”, valamint a felvételi eljárást megelőző középiskola típusa. Pl. gimnázium, szakközépiskola vagy szakiskola (Hegedűs, 2019; Szigeti, 2020). A modern pedagógiai elvek és módszertanok alkalmazásának témaköre (Hegedűs, 2019; Kovács, 2018; Lendvai et al., 2019; Lukács & Sebő, 2015; Pusztai et al., 2019; Fehérvári, 2015; Fehérvári & Szemerszki, 2019).

Rendészet

Fluktuáció, elvándorlás, közszolgálati életpályák, a rendészeti humán stratégia (Szabó & Stréhli-Klotz, 2014; Christián & Erdős, 2020)
Pálya-alkalmasság/Munka-alkalmasság (Fizikai) (Magasvári & Szabó, 2019) új generációk igényeit, munkaerőpiac átrendeződés (Józsa, 2019)
 Felsőoktatási expanzió (D. Molnár & Gál, 2019), tanulási stratégia és a motivációs megközelítés (Borbély, 2019), generáció „Z” (Márton, 2018)
 Rendészeti kompetencia, tulajdonságok – hasonlóságok (Malét-Szabó et al., 2018).

A kutatás legfőbb célja

A rendészeti lemorzsolódás összefüggéseinek feltárása így járulni hozzá a rendészeti felsőoktatási és nevelési tevékenység eredményességéhez.

Hipotézisek

H1. Feltételezzük, hogy a pályára irányítás, a kiválasztás, a jelölt szakmai alkalmassága és a kötöttségek mutatkoznak a lemorzsolódás fő okaiként.

H2. Feltételezzük, hogy a lemorzsolódás (kilépés) szempontjából a legintenzívebb időszak az első szemeszter.

H3. Feltételezzük, hogy a leginkább hangsúlyos kimaradási okok között a mentális és a kondicionális leterheltség jelenik meg.

H4. Feltételeztük, hogy a motorikus képességek, a munkaérték és az életcélok alacsony szinten vannak a lemorzsolódó hallgatók eredményeiben.

ANYAG ÉS MÓDSZER

Az adatfelvétel eszközeinek megválasztásakor végig szem előtt tartottuk az adatgyűjtés célját. Az eszközrendszer kiválasztása és kialakítása során a pályára irányítást, a felvételi folyamatot, vagyis kiválasztást, az alkalmasság meglétét, a pályán maradást, illetve a lemorzsolódást monitoroztuk. Kialakítottuk és kiválasztottuk azokat az eszközöket, interjúkat, kérdőíveket, tesztek, amelyek segítették kutatásunk sikeres lefolytatását és eredményes megvalósítását. Az adatfelvétel módjai és eszközeinek sajátosságait a következő két táblázat tartalmazza (saját szerkesztés).

Áttekintő az adatfelvétel eszközeiről és módjáról					
Adatfelvétel eszköze	Célja (pályára irányítás, kiválasztás, alkalmasság, pályán maradás, lemorzsolódás)	Adatfelvétel helye, ideje	Kérdések száma	Minta és nagysága	Interjúalanyok/kitöltők száma
Tanárok interjúi	Feltáró kutatás (probl.) (mind)	NKE RTK 2017.09.20.	37	Mintavétel szakértői 6 fő	rendészeti/ pedagógiai, vezetők 2 fő – 2 fő – 2 fő
Dokumentum-elemzés	dokumentumok listája	2022	Elemzés	Értékelés	Következtetés
NKE RTK megelőző intézkedései a lemorzsolódás kapcsán, interjú	Az NKE RTK intézményi megelőző intézkedései feltárása, tájékoztatásai	2022	Elemzés	Értékelés: dokumentum intézkedés	Terület és következtetés
Lemorzsolódók (exit) interjúi	okok behatárolása (4 területet érint)	NKE RTK, ORFK kilépés előtt		2018- 35 fő 2019- 21 fő elemszám	Valamennyi lemorzsolódott hallgató

A kutatás megkezdése előtt az NKE RTK vezetésével egyeztetünk, akik megerősítették azt az információt, hogy a vizsgálati területen rendészeti vonatkozásban kutatási deficit mutatkozik, így fogadókészségükről biztosítottak. A vizsgálat engedélyezését követően megkezdhetjük a

kutatómunkát, amelynek első lépése a kutatás időpontjának behatárolása és az adatfelvétel céljai mentén történő eszközzrendszer kialakítása és megtervezése volt.

Adatfelvétel eszköze	Célja (pályára irányítás, kiválasztás, alkalmasság, pályán maradás, lemorzsolódás)	Adatfelvétel helye, ideje	Kérdések száma	Minta és nagysága	Interjúalanyok/ kitöltők száma
Saját kérdőív kérdéscsoportjai	Ped./Pszich./Szoc. összefüggések (mind)	NKE RTK 2018/19. 2019/20.		Teljes minta 135 fő + 172 fő = 307 fő	Hallgatók
Személyes adatok	1. kérdéscsoport		4		
Korábbi tanulmányi és egyéb adatok	2. kérdéscsoport		4		
Családi körülmények	3. kérdéscsoport		4		
Hivatás/p. orientáció	4. kérdéscsoport		4		
Jövőbeni tervek	5. kérdéscsoport		7		
Pályaválasztást befolyásoló tényezők	6. kérdéscsoport		8		
Személyiség/ beállítottság	7. kérdéscsoport		18		
Sportolási szokások	8. kérdéscsoport		3		
Hivatással kapcsolatos tájékozottság	9. kérdéscsoport		26		
Super-féle kérdőív	munkaérték vizsgálat		45		
Életcél kérdőív	élet értelmessége		20		
Motorikus tesztek	kondicionális felmérés		5		
Végzős hallgatók online interjúi	intézményi kérdéssor (4 területet érint)	NKE RTK online 2021	31	Szakértői rétegzett m.v.	21 fő végzős hallgató

Adatfeldolgozás

Leíró statisztikai jellemzőket (átlag, szórás és variáció terjedelem), homogenitás vizsgálat /két évf./

A csoportok közötti (férfi–nő) különbségeket kétmintás t-próbával

A vizsgált jellemzők és a motorikus próbaeredmények kapcsolatát lineáris korrelációs együtthatókkal jellemeztük

Az értelmezéskor a véletlen hiba max. 5%-ban határoztuk meg.

EREDMÉNYEK

Tanári interjúk legmarkánsabb eredményeinek táblázata

Kérdéskör	Válaszok			Célok/Motiváció
Honnan érkeznek a hallgatók	Főleg vidék Keleti országrész	Kelet- megélhetés	Bp.-Nyugat kalandvágy világmegváló	Toborzás fókuszálása
Családi háttér	Támogató	Túlféltő	Túlzó	Infantilizáló
Tanárok	Rendészeti OK	Civil negatív	Individuum leép.	Megítélés: Jó Rossz Semleges
Lemorzsolódás okai	Eü./Mentális/Fizikai/ Infant./ szakadék	Elvárás vs. Valóság 20-30%	Érintett időszak: 5 hét / 1/2 szemeszter	Első év, Alapképzés
Tanulási metodika	Magolás	Nem ismernek mást	azelőtt volt módszertani képzés	Megoldandó feladat (Intézmény)
Pedagógiai módszerek	Hallgatók kiképzés Tanárok képzés	Képzési tanárfüggő	Részben van	Új irányok (Intézmény)
Teoretikus rendőri vezető	Zsaru-robot, ua. mint azelőtt, nem konformista	rugalmas, intelligens, stb.		Konkrét elvárás (Intézmény)

Lemorzsolódók (exit) interjúinak eredményei

A 39 vizsgált személy 44 félé választ adott egy-két esetben volt, hogy több okot is megjelöltek a távozók. A lemorzsolódás okainak százalékos megoszlása

OK megnevezése	Válasz	Százalék
Elkötelezettség	24	54,5%
Pszichológiai	7	15,9%
Terhelés	6	13,6%
Egyéni problémák	7	15,9%

Saját kérdőív eredményei (N=302)

Nemek aránya: 2/3 Ffi-1/3Nő, Gimnáziumból érkezik 80%, Rend. Techn. / Gimn. rend. fakultációs oszt. ≤10% ! A szülők - 15%, a körny. közvetett befolyása (45%). *Sport:* szabadidősport dominál, támogatja az egészséges fejlődést és egészségmegőrzést. A kisebb városokból és kis településekből érkezők (73%). Fővárosból (5%) Megyejogú városokból (22%)

A munkaérték kérdőívre adott válaszok leghangsúlyosabb változóinak átlaga és szórása

Változó	Átlag és SD
Altruizmus	13,70±1,602
Társas kapcsolatok	13,21±3,352
Presztízs	12,58±1,924
Hierarchia	12,37±1,991

Életcél kérdőív

Valamennyi érték egészséges gondolkodásra utal. Az életcéljai a rendészeti hallgatóknak kiemelten jónak mondhatók, a korosztályra jellemző értékek felső szintjének megfelelően reprezentáltak.

Végzős hallgatók online interjúi (n=21)

A munkahelyi feladatokra felkészítés: ≤65%

A munka minőségével, ≤80%

Gyakorlatiasság középeztől gyengébbre 90%

Képzéshatékonysági javaslatok: a tisztjelölti vizsga anyag, a reggeli testnev., csapatépítő, logikai- stratégiai tréningek. 5 hét/ átfedés.

Megkapaszkodást segítők, egyforma eloszlással: kapcsolatépítés, szabálykövetés, fizikai aktivitás, rendszeresség, a munka/szórakozás egyensúly, kitartás/türelem, akaratéro.

Felsőbb évesek tartják az alapkiképzést: szakszerűtlen, tapasztalatlanok, nehéz komolyan venni. (ötlet jó, profi kontroll mellett).+/-

Pedagógiai attitűd: (-) Felesleges tantárgyak, a flegma és lekezelő oktatók, vizsgái nehezen teljesíthetők.

Tanácsok a jövő hallgatóinak: HÖK, stresszmentesen, Küzdősport, Fontosabb tantárgyak, türelem, Ne adja fel! TDK. Idegen nyelv.

Dokumentumelemzés 5 dokumentum tartalmazott releváns információt, emellett számos intézkedéssel segítik a hallgatók megkapaszkodását 21 ilyen azonosítása (interjú alapján), nem sok konkrétum, néhány szabályozó

tartalmaz utalást, erősítendő terület (felzárkóztatás, közösségi élet, képzési sajátosságok, módszerek).

Exit interjúk

Elkötelezettség, ide soroltuk a motiváció hiányát, vagy elvesztését, azokat, akik nem képesek azonosulni a szakmai elvárásokkal vagy a hivatásos jogviszonnyal járó életvitellel, és ide soroltuk a *passzivitást* is.

Pszichológiai, ebbe a kategóriába kerültek a kötöttségek elfogadását vagy a túl nagy a szigort nem bírók és a pénz visszafizetéstől félők.

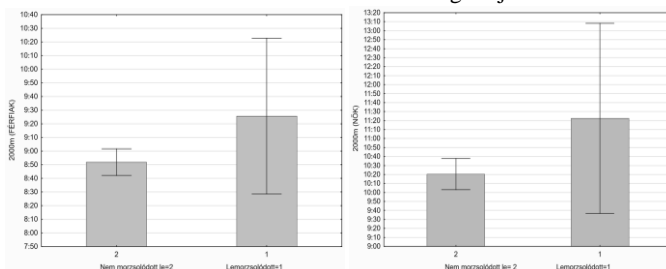
Terhelés kategóriába azok kerültek, akik nem bírták a túlzott fizikai vagy mentális megterhelést, és a tanulási képesség hiányát jelezték a kilépési interjúkban.

Egyéni problémák között jelölték meg az egészségügyi probléma meglétét vagy kiújulását, továbbá a családi és érzelmi problémákat.

Motorikus tesztek (N=302)

A kondicionális állóképesség jelentőség jól látszik a 2000m-es síkfutásnál, ahol szignifikáns különbséget találtunk a lemorzsolódás tekintetében.

A motorikus tesztek diagramjai

Korreláció

Az Életcélok és a Motorikus tesztek korrelációs táblázata alapján nem találtunk kapcsolatot a változók között (-0,13– 0,24). A Super- féle munkaérték kérdőív és a Motorikus képességek tekintetében nem találtunk kapcsolatot a változók között (-0,17– 0,13). Az Életcélok és Super- féle munkaérték kérdőív eredményeinek értékelésekor nem találtunk kapcsolatot a változók között (-0,12– 0,23).

MEGBESZÉLÉS

A kutatás fő célja az volt, hogy feltárja azokat az attribútumokat, amelyek a lemorzsolódást indukálják. A rendészeti egyetemi nevelési és oktatási tevékenység sikeressége érdekében az összefüggéseket komplex módon kívántuk feltárni. Négy témakört jártunk körbe vizsgálatunk során: a pályára irányítást, a kiválasztást, amely szorosan összefügg az alkalmassággal, továbbá a pályán maradást és a lemorzsolódást. Ez az összetett megközelítés kutatásunk egyik novumának tekinthető.

Az oktatók és hallgatók interjúi alapján megállapítottuk, hogy a rendészeti egyetemi lemorzsolódás szempontjából a legveszélyeztetettebb az alapkiképzés ötletes időtartama. Ebben a kockázatos időszakban a fokozott kontrollálás elengedhetetlen a lemorzsolódás csökkentésének az érdekében.

A disszertáció másik újdonsága, hogy a hallgatók véleménye hangsúlyosan jelenik meg, a lemorzsolódás és a pedagógia szempontjából egyaránt. Ezek között található a távozó hallgatók, az első évfolyamra felvételt nyertek és a végzős hallgatók véleménye. Komplex vizsgálatunkban szerepet kaptak a tanárok, az oktatók és intézményi vezetők véleményei is, amelyek a lemorzsolódás megítélésében különbséget mutattak.

Három kérdőívünk vizsgálati célterületei között szerepelt a munkaérték megítélése, az életcélokhoz való viszonyulás és az általunk összeállított kérdőívben a pedagógiai, a szociológiai és a pszichológiai háttértényezők. Az értékezés további erőssége, hogy a lemorzsolódást összetett módon vizsgálta, többdimenziós és interdiszciplináris volt a probléma megközelítése. A dokumentumelemzés eredményeként öt olyan intézkedésre találtunk, amelyek intézményi szinten segítik a hallgatói megkapaszkodást.

Detektáltunk 21 olyan, hallgatókat támogató intézkedést, amely a pályára irányításban és a lemorzsolódás csökkentésében is szerepet tölt be (15. melléklet).

A szülői támogatás stabil háttérrel biztosít a hallgatók számára, ugyanakkor néha ez a támogatás túlzó, túlféltő, és olykor a hallgató önállósága ellen hat.

Vizsgálatunkat kiegészítettük a motorikus képességek felmérésével, és megvizsgáltuk az összefüggéseket kutatásunk kulcsterületeivel. A motorikus tesztek közül az ingafutás volt az, amely eredménye előre jelezte a lemorzsolódás veszélyét mindkét nem esetében. Ugyanakkor az ingafutás és a helyből távolugrás hordozza a legnagyobb sérülésveszélyt. A sérülések kiküszöbölése és megelőzése érdekében a sportszakemberek szakszerű felkészítő, előkészítő munkája pedagógiai szempontból kiemelt jelentőségű.

A Super-féle kérdőívre adott válaszokban azok a területek kapták a legmagasabb értékeket, amelyek a leginkább jellemzők a rendészeti hivatási ágakra: a munkával kapcsolatos biztonság, az önérvényesítés, az anyagiak

fontossága, a változatosság igénye, a függetlenség, a presztízs vagy a hierarchia.

Az élet értelmét vizsgáló életcél kérdőív eredményei alapján a rendészeti hallgatók gondolkodása egészséges és általában jónak mondható.

A pályairányítás tekintetében a Rendészeti Szakgimnáziumok és a gimnáziumi rendészeti fakultációs képzés (annak minőségbiztosítási rendszerének hiánya miatt) nem felel meg a rendészeti szakmai vezetés elvárásainak. A pályaelhagyó, kilépő hallgatók (exit) interjúi alapján a hivatással kapcsolatos elköteleződés, a pszichológiai és fizikai terhek elviselése, valamint az egyéni problémák kezelhetetlenné válása okozza a lemorzsolódást.

A kiválasztás rendszere jól működik, és számos rendészeti kompetencia szempontjából fontos részterületet érint (pl.: hozott pontok): a kognitív képességek megfelelő szintjének meglétét, a pszichológiai alkalmasságot, a motorikus képességek magas szintjét, az orvosi szűrést, a környezettanulmányt és a motivációs elbeszélgetést. Az előzetesen megállapított pályaalkalmasság azonban nem jelenti azt, hogy minden felvételt nyert hallgató alkalmas lesz hosszabb távon a választott rendészeti hivatás gyakorlására.

A végzős hallgatók online interjúiban is megjelenik valamennyi vizsgált kulcsterület. A végzősök visszajelzéseiben megfontolandó pedagógiai vonatkozású visszajelzések között hangsúlyos a felesleges tantárgyak, illetve a közös modul elhagyása, vagy a képzés gyakorlatiasságának növelése. Egy jól felépített mentorprogram kiválóan segítené a pályailleszkedés elméletének gyakorlatba integrálását.

A rendészeti felsőoktatási képzésből való kilépés megelőzése érdekében kiemelt jelentősége van a hivatásrendek munkaköreihez tartozó előzetes tájékoztatásnak. Összességében elmondható, hogy vannak a hallgatók tájékoztatását és megkapaszkodását támogató online és papír alapú írásos dokumentumok és programok, amelyek azonban folyamatos fejlesztést igényelnek.

A hipotézisek igazolása

Hipotézis 1 Azt feltételeztük, hogy az oktatók, a tapasztalataik alapján a pályára irányítást, a kiválasztást és a jelölt szakmai alkalmasságát jelölik meg a lemorzsolódás okaként.

Hipotézis 2 Azt feltételeztük, hogy a lemorzsolódás szempontjából a legintenzívebb időszak az első szemeszter, hipotézisünk beigazolódott. (Rendészeti szocializáció)

Hipotézis 3 Azt feltételeztük, hogy a leginkább hangsúlyos kimaradási okok között a mentális és a kondicionális leterheltség jelenik meg, ez részben igazolódott be. Az elkötelezettség hiánya a legerősebb indoka a lemorzsolódásnak. Ezt szorosan követi a pszichológiai terheltség, az egyéni problémák, valamint a fizikai terhelés elviselése.

Hipotézis 4 Feltételeztük, hogy a motorikus képességek, a munkaérték és az életcélok alacsony szinten vannak a lemorzsolódó hallgatók eredményeiben. Ez a hipotézisünk részben igazolódott be, mivel az elköteleződés volt a lemorzsolódás legfőbb oka.

Ajánlások

Kutatási eredményeink és tapasztalataink alapján ajánljuk az élményszerű oktatás alkalmazását, továbbá a szárazabb és izgalmasabb ismeretek praktikus elrendezését, így képezve pedagógiai tartalékot, hogy fenntartsuk a hallgatók érdeklődését és motivációját. Az oktatási rendszer átstrukturálását is érdemes lenne megfontolni, ez erősítené a hallgatói motivációt a hatékonyabb módszertan által.

Az ösztöndíjrendszer megerősítése és az egyéb juttatások megemlése éppolyan szükségszerű, mint a kollégiumi elhelyezés folyamatos biztosítása. Nem kerülhető el továbbá az sem, hogy az egyetemi oktatók fizetésének versenyképessége megfelelően legyen. Azon egyetemi oktatók, akik a jövő rendszeti vezetői elitjét képzik, megbecsült tagjai legyenek az egyetemnek, elsősorban anyagilag és persze erkölcsileg is. Ne keressen kevesebbet (inkább jelentősen többet) az egyetemen oktató civil tanár, mint az egyetemről kikerülő hallgató.

Az egyetemi oktatók/tanárok előadásai online formában legyenek elérhetőek a hallgatók számára egy zárt rendszeren belül, ezzel is támogatva az oktatott anyag könnyebb elsajátítását, esetleges pótlását.

A lemorzsolódott hallgatók kilépő interjúi kiválóan monitorozzák azokat az indokokat, amelyek alapján elhagyják az egyetemet, azonban az okok nem mindig valósan jelennek meg, vagy éppen a kilépők nem tudják jól megfogalmazni a problémáikat, nehézségeiket, így a valódi indokok nem pontosan kerülnek felszínre.

A hallgatók számára létre kell hozni olyan lehetőségeket, amelyek motiválóan hatnak a személyiségükre, és a tanulmányaik sikerességét alternatív módon támogatják (például azzal, hogy a főbb állomásokat megfelelően láthatóvá teszik). Ilyen lehet pl. az elismerésben részesült vagy egy-egy területen sokat fejlődők vagy kiemelt eredményt elévők állomány előtti dicsérete, példaként állítása vagy éppen esztközbeli/anyagi jutalmazása. Lehetne kreatív tanulmányi kihívásokat kitalálni a hallgatók

motivációjának felkeltése érdekében. Az egyetem honlapjának főcím oldalán megemlíteni a jutalmazottakat. Olyan lehetőséget biztosítani a gyengébb, de igyekvő hallgatók számára, amely megfelelő ösztönzés lehet: konferencián való részvétel, csapatban történő tanulás, felkészülés, szakmai program kidolgozása, egyéb kreatív tanulmányi verseny vagy pályázat készítése a szakterület egy-egy szegmensének fejlesztésével kapcsolatban, esetleg fotópályázat vagy művészeti jellegű alkotások, illetve azok elbírálása. A sportversenyek, vetélkedők, fizikai aktivitás kihívásai is jó alkalmat teremtenek a szervezethez való kötődés elősegítésére és a motiváció felerősítésére egyaránt. Az elsőéves hallgatók számára kompetenciamérést lehetne bevezetni. Erre vonatkozóan már indultak kezdeményezések.

Bővíteni kellene a szociális juttatások körét és a karrier során megszerezhető jövedelmet, olyan elemekkel, amelyek stabilabbá és vonzóbbá tennék a rendészeti hivatást. Erre példa lenne egy jól működő lakhatási támogatási rendszer bevezetése, ami jelenleg nem tud versenyképes lenni a külföldi munkalehetőségekhez képest. A béren kívüli juttatások rendszerében a szélesítésre kiváló alternatívák állnak rendelkezésre, mint a káféteria keret emelése, a nyugdíjrendszer kapcsán a garanciák bővítése és egyéb támogatások, juttatások igénybevételek bővítése.

Növelni kell a rendészeti szakma társadalmi presztízsét és elismertségét, hogy vonzóbb legyen a terület, ez azonban meghaladja ennek a kutatásnak a kereteit.

A pályaválasztást támogató toborzás hatékonyságát lehetne növelni annak optimális időpontú időzítésével is. Ez leginkább az érettségi évében lenne célszerű. A pályára irányítás tekintetében helyileg a rendészeti fakultációs gimnáziumok és a rendészeti szakgimnáziumok lehetnek az elsődleges célhelyek.

Az internetes felületek tájékoztató funkcióját felhasználva ki kellene használni annak valamennyi social media területét, amelyeket a fiatalok előszeretettel használnak. Itt érdemes lehet marketing szakembereket bevonni és akár influenszereket alkalmazni.

Szükséges lenne megújítani, illetve átgondolni azokat a támogatási formákat, amelyek könnyítenék az egyetemi hallgatók kollégiumi elhelyezését, illetve ellátását a teljes oktatási időszak alatt.

Az öthetes alapképzés időtartamának optimalizálása megfontolásra javasolt gondolat. Kiküszöbölendő az oktatási időszakkal való átfedés, továbbá a professzionális kiképzők kontrollja alatti megvalósítás.

Ésszerű lenne a képzés teljes 4 éves időtartama alatt a kondicionális képességek folyamatos fejlesztése és az önvédelmi ismeretek stabilabb elmélyítése.

A felvételit megelőzően online felületen lehetne egy olyan jellegű információs anyagot közzétenni, amely bemutatja az érdeklődők számára az adott terület tanulmányi követelményeit és a leendő munkavégzéssel

összefüggő feladatrendszerét. Ebből az anyagból kiindulva a jelentkező egy adott területtel kapcsolatos jelentkezését megelőzően pálya- és munkaismereti tesztet töltene ki, ahol megadhatná az adatait, majd a sikeres online teszt birtokában jelentkezhetne az adott rendészeti területre. Ez az előszűrő hatékonyan segítené a kiválasztás folyamatát.

Jelen kutatás időről időre történő megisméltése egyik hozadéka a generációs változásokra és azon attribútumokra is rámutathatna, amelyek a hallgatók rendészeti kötődését segíthetnek megszilárdítani. A másik nyereség az lehet, hogy mind az egyén, mind pedig az intézmény eredményességét támogató intézkedések kialakítása és megszilárdítása javulna.

További kutatási irány lehet más európai országokkal összefogva a lemorzsolódás rendészeti problémakörének vizsgálata, az egységes vizsgálati eszközrendszerrel, módszertannal végrehajtott felmérés. Ezzel egyrészt az egyes országok specifikus kihívásai komplex módon kerülhetnek felszínre, ugyanakkor egy egész térség vizsgálatával eredményesebb lehet a kritikus területek feltérképezése, továbbá hathatósabb megoldásokat lehetne kidolgozni.

Köszönetnyilvánítás

Köszönöm a családom türelmét, és azt, hogy támogatták tanulmányaimat, és segítettek a doktori képzést, a nyugodt családi háttér biztosításával az intenzív időszakokban. Ezúton szeretnék köszönetet mondani minden személynek, aki segítette és támogatta a doktori értekezésem elkészültét. Hálás vagyok a doktori iskola valamennyi tanárának a képzés alatt nyújtott hozzáállásáért és pozitív segítőkészségéért, tanításaiért. Köszönöm a Nemzeti Közzolgálati Egyetem vezetésének a kutatás lefolytatásához nyújtott támogatásáért, valamint mindazoknak, akik tanácsaikkal, ötleteikkel és kollegiális hozzáállásukkal elősegítették a folyamatokra történő rálátást, és egyengették kutatásomat. Köszönöm a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ vezetőinek a tanulmányom támogatásához nyújtott segítségét. Nagy köszönettel tartozom a témavezetőmnek, Dr. Bognár József professzor, egyetemi tanár úrnak, aki folyamatosan biztosította a stabil háttérrel munkámhoz, és átsegített a nehézségeken. Dr. Szakály Zsolt professzor, egyetemi tanár társ-témavezetőmnek rendszeres támogató együtt gondolkodásért. Fájó szívvel és hálás lélekkel gondolok konzulensemre a néhai Dr. Plachy Judit PhD kolléganőre, aki mindig türelemmel és anyai gondoskodással egyengette doktori munkámat, köszönettel tartozom neki.

A SZERZŐ TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEI

1 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Szakály, Zsolt
Rendészeti egyetemi hallgatók lemorzsolódása,
sporttevékenysége és a munkaérték összefüggései
MAGYAR SPORTTUDOMÁNYI SZEMLE 23 : 96 p. 66 (2022)
Tudományos

2 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Szakály, Zsolt
Végzős rendészeti egyetemi hallgatók tapasztalata a képzésről és
az értékelési rendszerről: szoros kapcsolódás a lemorzsolódással
In: Fejes, József Balázs; Pásztor-Kovács, Anita (szerk.) XVIII.
Pedagógiai Értékelési Konferencia = 18th Conference on
Educational Assessment : program és összefoglalók = program
and abstracts
Szeged, Magyarország : Szegedi Tudományegyetem,
Neveléstudományi Doktori Iskola (2022) p. 23 Tudományos

3 Az egyetemi lemorzsolódás elméleti összefüggései és rendészeti
vonatkozása ACTA UNIVERSITATIS DE CAROLO ESZTERHÁZY
NOMINATAE: SECTIO SPORT 47 : 2019/2 pp. 45-60. , 16 p. (2021)
DOI EKE IPR Tudományos

4 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Fügedi, Balázs ; Plachy, Judit
Rendészeti hallgatók online oktatási átállása és tapasztalatai a
COVID-19 járvány következtében
In: Juhász, Erika; Katteín-Pornói, Rita (szerk.) HuCER 2021 : Tanuló
társadalom. Oktatáskutatás járvány idején = Learning society.
Educational research during an epidemic
Budapest, Magyarország : Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók
Egyesülete (HERA) (2021) p. 101 Tudományos

5 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Plachy, Judit
A karate szaknyelv használata a pedagógiában – az
infokommunikáció és a lemorzsolódás
In: Balázs, László (szerk.) Digitális kommunikáció és tudatosság

Budapest, Magyarország : Hungarovox Kiadó (2021) 228 p. pp. 193-200. , 8 p. Tudományos

6 Gábor, Mácsár

Theoretical Comparison of Dropout with the Law Enforcement PRACTICE AND THEORY IN SYSTEMS OF EDUCATION 15 : 1 pp. 1-11. , 11 p. (2020) Tudományos

7 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Plachy, Judit

Végzős rendészeti hallgatók tapasztalata a képzésről és a lemorzsolódásról

In: Engler, Ágnes; Rébay, Magdolna; Tóth, Dorina Anna (szerk.) Család a nevelés és az oktatás fókuszában: XX. Országos Neveléstudományi Konferencia : Absztraktkötet Debrecen, Magyarország : Debreceni Egyetem, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (2020) 475 p. p. 463 Tudományos

8 Mácsár, Gábor ; Bognár, József

Rendészeti egyetem férőhallgatóinak motoros képességei: a családi és a pályaválasztási háttér meghatározó jellege MAGYAR SPORTTUDOMÁNYI SZEMLE 21 : 85 (3) p. 69 (2020) Tudományos

9 Mácsár, Gábor ; Bognár, József

Rendészeti egyetemi hallgatók pályacéljai

In: Hideg, Gabriella; Simándi, Szilvia; Virág, Irén (szerk.) Prevenció, intervenció és kompenzáció

Debrecen, Magyarország : Debreceni Egyetemi Kiadó (2020) 410 p. pp. 276-285. , 10 p. Tudományos

10 Mácsár, Gábor ; Bognár, József

A rendészeti lemorzsolódás tényezői

In: Kozma, Tamás; Juhász, Erika; Tóth, Péter (szerk.) Tanulás és innováció a digitális korban : HuCER 2020 : Absztraktkötet

Budapest, Magyarország : Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete (HERA) (2020) 213 p. p. 183 Tudományos

11 Mácsár, Gábor

Egyetemi rendészeti hallgatók munkaérték vizsgálata
In: Karlovitz, János Tibor (szerk.) VIII. Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferencia = Vzdělávacia, výskumná a metodická konferencia : Program, tartalmi összefoglalók - Abstrakty
Komárno, Szlovákia : International Research Institute (2020) 72 p. p. 45
Tudományos

12 Mácsár, Gábor ; Bognár, József

Elsőéves rendészeti hallgatók pályacéljai és kondicionális állapota
In: Tóth, Péter; Benedek, András; Mike, Gabriella; Duchon, Jenő (szerk.) Fejlődés és partnerség a felsőoktatásban határok nélkül - Development and Partnership in HE without Borders
Budapest, Magyarország : BME Gazdaság- És Társadalomtudományi Kar Műszaki Pedagógia Tanszék (2019) pp. 160-167. , 8 p. Tudományos

13 Mácsár, Gábor ; Bognár, József

Elsőéves rendészeti hallgatók pályacéljai és kondicionális állapota
In: I. Szakképzés és Oktatás: Ma – Holnap konferencia. Fejlődés és partnerség : Absztraktkötet
Budapest, Magyarország : BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (2019) 144 p. pp. 89-90. , 2 p. Tudományos

14 Mácsár, Gábor ; Vízvári, György (Az interjú adta)

A pályaválasztás témaköre a rendőrség Dunai Vízügyi Rendészeténél és az IPOO tanulási modell összefüggései. Interjú a Dunai Vízügyi Rendészet legendás vezetőjével
OXIPO : INTERDISZCIPLINÁRIS E-FOLYÓIRAT 1 : 2 pp. 91-100. , 10 p. (2019) DOI REAL Teljes dokumentum Egyéb URL Tudományos

15 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Plachy, Judit

Rendészeti egyetemi hallgatók pályaválasztását befolyásoló tényezők

In: Magyar, Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete (szerk.) Prevenció, intervenció és kompenzáció : HuCER 2019 Absztraktkötet

Budapest, Magyarország : Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete (HERA) (2019) 261 p. 218 Tudományos

16 Mácsár, Gábor

Kondicionális alkalmassági követelmények a rendőrségen – Összehasonlító vizsgálat az alkalmazott korcsoport táblázatok alapján

EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÖZLEMÉNYEK: A MISKOLCI EGYETEM KÖZLEMÉNYE 8 : 2 pp. 33-47. , 15 p. (2018) Tudományos

17 Mácsár, Gábor

Empirikus kutatás a budapesti szolgálati hellyel rendelkező rendészeti állomány körében, az úszótudás és vízből-mentési ismeretek vonatkozásában, valamint a pályalkalmasság és kiválasztás összefüggései

MAGYAR SPORTTUDOMÁNYI SZEMLE 19 : 75 (3) p. 63 (2018)

18 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Plachy, Judit

A meditáció egészségre gyakorolt jótékony hatásai és a nevelési, oktatási összefüggései a pályamotiváció és a karriercélok vonatkozásában

RECREATION: A KÖZÉP-KELET-EURÓPAI REKREÁCIÓS TÁRSASÁG TUDOMÁNYOS MAGAZINJA 7 : 4 pp. 20-23. , 4 p. (2017)

Tudományos

19 Mácsár, Gábor ; Bognár, József ; Plachy, Judit

Sportolási és életmódszokások kérdőíves vizsgálata a Budapesten szolgálatot teljesítő rendőrállomány körében. [Questionnaire examination of sports and lifestyle habits among police officers serving in Budapest]

RECREATION: A KÖZÉP-KELET-EURÓPAI REKREÁCIÓS TÁRSASÁG TUDOMÁNYOS MAGAZINJA 7 : 3 pp. 13-15. , 3 p. (2017)

DOI REAL Egyéb URL Tudományos